

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statsgaranti för försäkringsskydd i fråga om vaccin mot covid-19

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statsgaranti för försäkringsskydd i fråga om vaccin mot covid-19 (RP 214/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande och till social- och hälsovårdsutskottet för utlåtande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört (distanskontakt)

- finansråd Sakari Lehtiö, finansministeriet
- regeringssekreterare Saara Rahko, social- och hälsovårdsministeriet
- överläkare Hanna Nohynek, Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Statskontoret
- Finska Ömsesidiga Läkemedelsskadeförsäkringsbolaget
- Finanssiala ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om statsgaranti för försäkringsskydd i fråga om vaccin mot covid-19. Syftet är att säkerställa att eventuella personsador som orsakas av vaccin mot covid-19 försäkras på samma sätt som andra läkemedels- och vaccinsador.

Genom den föreslagna lagen ska försäkringsskyddet vid läkemedelssador tryggas även för dem som får vaccin mot covid-19. Enligt förslaget ska statsrådet på de villkor som det fastställer och utan krav på motsäkerhet kunna bevilja statsgaranti (försäkringsgaranti) för läkemedelsskadeför-

Betänkande FiUB 35/2020 rd

säkringar i fråga om personskador som orsakas av vacciner avsedda att förebygga covid-19. Försättningen för beviljande av statsgaranti är att återförsäkring inte kan fås på marknaden.

Genom att bevilja försäkringsgaranti övertar staten på samma sätt som återförsäkrarna ett partiellt finansieringsansvar för ersättningsutgifterna för den direktförsäkring som försäkringsbolaget beviljat. Försäkringsgarantin kan ställas för högst ett kalenderår åt gången. På basis av den garanti som beviljas ett försäkringsbolag kan statens ansvar uppgå till sammanlagt högst 30 miljoner euro per kalenderår och, om försäkringsgarantin beviljas för flera kalenderår eller flera försäkringsbolag, sammanlagt till 300 miljoner euro. Staten tar ut en avgift av försäkringsbolaget för beviljande av försäkringsgarantin. Även efter det att statsgarantin har ställts svarar det försäkringsbolag som ansökt om och beviljats försäkringsgarantin för innehållet i försäkringsskyddet och således för ersättningarna till de skadelidande.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen fick mycket brett stöd bland de utfrågade sakkunniga. Försäkringsgarantin kan ha en betydande inverkan på medborgarnas vilja att vaccinera sig och på uppnåendet av den önskade vaccinationstäckningen i fråga om covid-19. Detta visar erfarenheterna av pandemivaccinationerna 2009—2010, då det ansågs finnas behov av ett centraliserat system för ersättning av läkemedelsskador.

Läkemedelsskadeförsäkringsbolaget har inte fått någon återförsäkring på marknaden som ersätter eventuella skador som hänför sig till vaccinet mot covid-19 eftersom risken i fråga om vaccinet är alltför okänd. Bolagets egna tillgångar räcker inte till för att täcka eventuella skador utan återförsäkring, och utan återförsäkring kommer eventuella skador som orsakas av vaccinet mot covid-19 att uteslutas från försäkringen. Utskottet anser därför att det är viktigt att försäkringen säkerställs genom ett statsgarantiarrangemang.

Enligt utskottets uppfattning kan det lämpligen höras till Statskontorets uppgifter att administrera statsgarantin i fråga om covid-19-vaccin. När storleken på garantiavgiften och den avgift som tas ut för statsgarantin bestäms måste det beaktas att garantiavgiften ska stå i förhållande till risken och kostnaderna för behandlingen av ärendet.

Storleken på garantiavgiften måste bestämmas noggrant så att den i tillräcklig grad styr mot en övergång till återförsäkring på marknadsvillkor så snart det är möjligt. Med tanke på statsgarantisystemet och statens exponeringar ska garantiförfarandet användas endast så länge som återförsäkring på marknadsvillkor inte kan fås på ändamålsenliga villkor. Utskottet anser alltså att det är nödvändigt att staten drar sig ur arrangemanget när återförsäkrarna är tillbaka på marknaden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Betänkande FiUB 35/2020 rd

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 214/2020 rd utan ändringar.

Helsingfors 4.12.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Inka Hopsu gröna
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Heli Järvinen gröna
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Merja Kyllönen vänst
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Matias Marttinen saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Markku Eestilä saml
ersättare Katja Hänninen vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.